

КООПЕРАЦИЈА

КАПИТАЛ

Колаборативен проект

Локација: Бул. „Св. Климент Охридски“, бр. 23
(локал на приземје), Скопје

Отворање: 06.12.2012, четврток / 20:30

Проектот е дел од
„Оправдано присутни – Искуства за слободата
[настан за нула јавни пари]“
организиран од
ЈАДРО Асоцијација
на нејзинската културна сцена

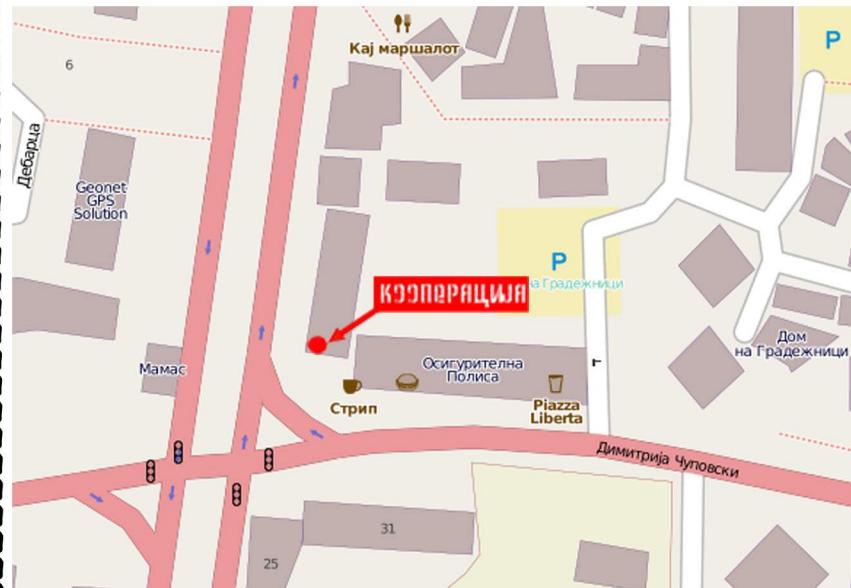
6-8 декември 2012

КООПЕРАЦИЈА е иницијатива чија цел е активно делување вон инертните институционални рамки и предлага еден поинаков начин на создавање и доживување на современата уметност на територијата на Република Македонија. КООПЕРАЦИЈА се залага за поместување и редфинирање на границите помеѓу јавниот и личниот простор и отворање на прашањето за активната улога на уметноста во контекст на централизираната културна политика и општествените дискурси. КООПЕРАЦИЈА се стреми да ја поттикне и интензивира интеракцијата во релацијата уметник – публика.

Основната стратегија на КООПЕРАЦИЈА е окупирање на привремено слободни простори распсекани по урбаниот пејсаж и јавно изложување преку стратегија на блицкриг настапи. Замислена е како креативна платформа за поттикнување на активен конструктивен дијалог во име на преиспитување на критичките позиции преку уметноста и создавање на поволна клима за продлабочување на можностите за слободна размена на идеи, искуства и слобода на изразувањето.

Изложби, акции и презентации на КООПЕРАЦИЈА во 2012 година:

- „800 револуции во минута“, 11.04.2012, ул. „Коста Шахов“ бр. 6, Скопје;
- „ЕПП“, 16.05.2012, Ул. „9 Мај“, локал 3, Скопје;
- „Стратегии на сеќавањето 1“, 06.06.2012, Бул. „8 Септември“, бр.12/1-9, Скопје;
- „Лични политики“, 29.06.2012, Бул. „8 Септември“, бр. 4, Скопје;
- „У“, 14.07.2012, ул. „Димитар Влахов“ бр. 10, Виница;
- „Отпор заради опстанок“, презентација на Агата Рогош (Полска), 24.09.2012,
„Султан кафе“, ул. 113, бр. 14 (Стара Чаршија), Скопје;
- „Записи на џуџето самоубиец“, самостојна изложба на Владимир Лукаш,
06.11.2012, Бул. „8 Септември“, бр. 4, Скопје.

Проектот „Капитал“
е поддржан од
Јадро - Асоцијација
на нејзинската културна сцена

www.kooperacija.info

*КООПЕРАЦИЈА е самофинансирана група на автори отворени за соработка со други домашни и странски уметници и колективи.

КАПИТАЛ

Колаборативен проект

Игор Тошевски, ОПА, Ѓорѓе Јовановик,
Филип Јовановски, Владимир Јанчевски

Денес, уметноста често е видена во контекст на пазарот каде уметничкото дело во голема мера функционира како стока. Но, додека производите за масовна потрошувачка се пласирани на пазарот каде нивната стокова вредност е во меѓу зависност со нивната утилитарност, уметноста, особено преку нејзината над-материјална вредност, честопати е вон пазарната логика. Но, онаа уметност која се заснова врз критика на општествената стварност и при тоа применува не-традиционнни и иновативни методи, кај нас честопати е дискредитирана како „елитна“. Нејзината егзистенција подразбира неопходна финансиска поддршка, без оглед на изворот. Со други зборови, културниот капитал е во тесна корелација со економскиот, кој пак најчесто е во рацете на владеачките елити.

Восклicket на Брехт, „Храна, па потоа морал“, наведува да го разоткриеме доминантниот дискурс на моќ кој секојдневно ја користи и злоупотребува културата доведувајќи го до крајна контрадикторност нејзиното основно (социјално) значење и димензија. Впрочем, дилемата „леб или уметност“ е една од најдебатираните но, овој однос вклучува своевидна контрадикција. Имено, со цел да ја обезбедат својата позиција на економска и политичка моќ, владеачките елити, како доминатни дискурси во управувањето со социјалниот живот, се принудени да се откажат од „елитноста“ во замена за поддршката на уметноста која е „поблиска до народот“.

Овој контроверзен, популистички пристап се пројавува не само во реториката на владеачките елити туку и преку нивните комуникациски стратегии и кампањи, особено кога станува збор за успешното придобивање на масите. Се пласираат ветувањата за поубава иднина во име на лебот и културата, без притоа да се понудат механизми како тоа да се изведе.

Уметноста секако не може да ги исполни овие ветувања. Напротив, таа нуди лаги, но во име на истината. Оттаму, КАПИТАЛ, како колаборативен проект се обидува да ги истражи токму овие врски преку поместување на естетското доживување кон дискурс на преиспитување на политичко-идеолошките и пазарните параметри како основа која директно влијае врз интегритетот на уметноста и на она што го конституира уметничкиот производ.

Јавните изложби, според КООПЕРАЦИЈА, меѓу другото, се и платформи за отворање на дебата за прашања врзани за односот пари/уметност, но и за неизаобиколната улога на оние слоеви во општеството во кои се концентрирани финансите, а со тоа и политичката моќ.